

Nr. 9.

Brasovu,

1. Februarie

1861.

Gazet'a esse regulatu de 2 ori, si
Fóiea un'a data pe septemana, ad.

Mercurea si Sambet'a.

Pretialu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. iula-
intrulu monarchiei.

GAZETTA TRANSILVANIEI.

Telegramulu Gazetei.

Alba Juli'a, 11. Febr., 4 óre 10 minute dupa
amédiu, sositu la 5 óre 27 min. in Brasovu.

Conferintiele s'a inceputu.

Haynald piedéza 48, Schmidu representatiune
poporala si de clase, Siulntiu foarte bine. Fiacare
in limb'a s'a. Mane se continua.

Teleg ramu a lui „Sieb. B.“ din 11. diminétia. Eri séra fu
couferentia preliminara pana afundu in nöpte. Obiectulu discursului
fu intrebatuinea uniunei, Conradu Schmidt se dechiaru definitivu in
contra, si ceru revisiunea articulului de lege respectivu in diel'a ce se
va conchiamá de nou. Festivitatii nu s'a facutu. Esc. Sa Du. cance-
lariu s'a dusu eri inainte de prandiu la Sebesiu, unde avu cointele-
gere cu Ser. Sa. Principele de Lichtenstein.

Monarchia Austriaca.

Revista din Transilvania.

(Közlöny, Korunk. — Incercare de a face pe archiereii romanii
loru respundietori. Macaveiu Mezei. — Conferintiele romanesce. —
Protocolul acelora unguresce. — Critic'a protocolului de D(ezsa). —
Atacu asupra jurnaleloru romanesce. — Nicol. Gyarmati. — Conte Ioann Bethlen senior. — Conte Lupulu Bethlen. — Votu de mul-
tiamita celorulalte natiuni? Uniunea de repetite ori. — Ca romanii
nu au fostu apasati? Alecsandru Lazaru. — Legalitatea conferintiei
romanesce.) —

Bunulu nostru cititoru se nu créda, ca punendu noi in fruntea
acestui articulu o titula asia lunga constatóre din atatea obiecte si
atatesa persóne, coprinse in 19 numeri ai altoru jurnale, ne ar fi ca-
siunatu a ne luá la vreo cértă despre tóte si cu tóte. Amu dis'o de
repetite ori, ca datorint'a multu cercatei si amaritei nóstre publicitatii
e multu mai sacra, decatú cá portatoriloru ei se le sia ertatu a perde
negretiuitulu timpu in dispute sarbede si nefructificatore; amu obser-
vatu Dlu Danila Dozsa redactorului dela Közlöny inainte cu trei luni
pe candu eramu a-bunele unii cu altii, ca o buna intielegere intre
noi se pote midiloci numai in dieta séu nicairi in lumea larga. Nici
unu jurnalul din lume nu este representantulu opiniunii publice forma-
te si staverite prin mintea cum amu dice colectiva, generala a popo-
rului séu natiunii cutareia; ci tocma din contra, jurnalele de partita
sunt servele preaplecate ale partitelor care leau fundat pe ele; jurnalele
universale séu generale earasi nu'si au nicidicum opiniunea
loru propria, ci ele sémanu mai multu cu unu salonu de conversatiune,
intru care ii este ertatu a vorbi si a se respicá fiecare cum ii
place, fara cá ospetariulu se aiba dreptu a'lui mustrá ori infruntá. Ea-
ra jurnalele oficiale si oficiose isi iau directiunea loru dela barbatii
gubernului; incatú déca acestia sunt liberali, ele inca sunt liberale,
déca din contra ei guberna dupa maesime absolutistice, aceleia inca
sunt datore ale representá maesimele loru. — Jurnalele din Clusiu
sunt curatu jurnale de partita. Jurnalulu nostru nicio data nu
a fostu de partita, ci tocma din contra, siacare sia potutu depune in-
trenul opiniunile sale nemerite, bune, salutarii, séu si parodocse,
unilaterale, se intielege insa ca totudeauna intre terminii legiloru mo-
ralitatii si ai bunei cuviintie.

Amu trebuitu se facemu acestea premise, pentrucá inca publiculu

Pentru tieri straine 7 f. 50 cr. pe 1
sem., si 15 fr. pe unu anu. Se pre-
numera la tóte postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondenti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

nostru intregu se aiba ocasiune a judecá dia nou, cumca romanii cu
ungurii nu se voru potea intielege niciodata prin jurnalele loru, din
causa ca drumurile acestora se abatu, ele iau precum dicu matema-
ticii, directiuni diverginte.

Jurnalele unguresci voru fiecare se traga pe tóta lumea la par-
tit'a loru, in a carei soldu se afla; jurnalele romanesce din contra
tocma cu aceea ca e concentra in sine opinioni diverse si le
dau in judecat'a publicului intregu, se siloscu a preventi cá se nu se
forme partite, ci cá pe catu numai se pote, se se invioésca si impac-
tóte opinioniile atatu in scopu catu si in midilóce, adica
acele a opinioni, care voiescu a esi in publicu prin organele
noastre.

Preste acésta colegii nostrii, adica redactorii si colaboratorii un-
gori nu citescu nimicu romanesce, cum se pare atatu pentru nu cu-
noscu limb'a nostra, catu si pentru s'a fostu dedatu dela nascere a
despretui totu ce e romanescu; prin urmare totu ce scriem noi,
bine ori reu, ddioru asta numai din audite séu nicidicum. —

Apoi dar' pentru ne mai facemu de vorba cu jurnalele din Clu-
sieu inca si asta data?

Eata temeurile care ne constringu a ne mai cercá inca odata no-
roculu, cá pecatu se nu avem:

a) Pentruçá publiculu nostru cititoru carele se imultiesce pe di-
ce merge, audindu cumea jurnalele Közlöny si Korunk cá de 5 sep-
temani incoce sau deschis uorecum o rubrica statatóre, ce se occupa
inadinsu numai cu romanii, se nu ne judeee de lenesi, cá si cum
noi nu amu fi cu cea mai incordata luarea aminte la tóte stengacele
opiniuni de partita care se respondescu prin trensele asupra roma-
nilor, ceea ce este una punctu de onore pentru noi.

b) Cá se nu créda nimini, ca nu amu fi in stare de a resuflá,
respinge, sfarmá si preface in nimiculu loru pe asemenea date si op-
iniuni false, ci cumea proptiti de judecat'a cea drépta si sanatosa a
romanului, care nici odata nu va suferi a se amagi de scornituri de-
sierte nici a se descuragiá de incriminationi de ale coterillor, ne
este prea usioru ale despretini pe unu timpu órecare fara nici unu
periculu de a ne arata nepasatori, facia cu aceleasi. Deci dati se fa-
cemu o revista pe catu se pote cronologica. Se incepemu cu jurna-
lulu mai vechiu Közlöny.

Nr. 116 din 26. Dec. In articolulu condicatoru scrisu de O...
se provoca archiereii romanesce, cá se emita circulare catra poporu
spre a'lui odichni, ca prin uniune si restaurarea legiloru din an. 1848
nu se voru restaurá si privilegiile si implaturile vechi. — Curiósa
provocare catra sarmanii nostrii archierei! Li intréba cineva pe den-
sii despre unele cá acestea? Voru respunde atunci si acolo, candu
si unde'i voru intrebá.

Cine a intrebatu pe romani eá natiune despre trebile tierei?
Candu natiunea va fi intrebata, ea va sci respunde precum ne
place a crede, spre indestularea Europei intregi. —

Nr. 6 din 10. Ianuariu 1861 Macaveiu Mezei dela Arocalia din
comitatulu Dobacei cá „romanu“ asta ca articulii Gazetei romanesce
privitori la uniune sunt intortocati si amagitori; ca bine 'ia facutu ro-
manulu de pe Campia; ca ambele jurnale romanesce sunt abatute din
calea legalitatii; ca in tóta Ungaria nimini nu s'a potutu plange vre-
odata pentru apasari nationale; ca uniunea e plina de binecuvantari
pentru romanii; ca romanii sunt frati cu ungru; ca aristocrati'a
moldavo-romana nu vrea nici pana astazi se stérga iobagia (carea
in Principate nu esista de locu, ca-ci e stérsa dela a. 1747 ad.
mai bine de 114 ani, precum nu esista nici avitieitatea, ci tieranulu
pote cumpará si cumpara mosia jacatore ori candu vrea si are bani,
ca si oricine altulu. Vedi Regulam. organicu — etc. Red. Gaz.) Din

acestea cititorulu pote vedé, ca Dn. Mezei isi are si elu gustulu seu, apoi de gustibus non est disputandum; de si se aflara óresicare guri rele, care voiau a sci, cumca gustulu de a scrie acelui articulu nu a fostu alu lui Mezei, ci ca densulu numai catu l'aru fi subscrisu. Ce ne pasa, totu gustu este si acest'a. —

Nr. 14. din 24. Ianuariu. Extractu din oonferintele romanesci dela Sibiu in doua corespondintie, in care din norocire s'au vîritu numai vreo trei neadeveruri mai gróse, eara unulu preste mesura nerusinatu; cele dintaiu privescu la lista renegatilor (despre carea nici a visatu cineva), la partit'a lui Axente (care nu are nici decum partita, precum partita nu are nici unu romanu ardelenu, afara de dutien'a unionistilor si acestia conditionati, carii au si inceputu a se destepă binisioru), la apararea sasilor prin episcopulu b. Siaguna in contra perceptorului Hossu (nici unu cuventu de aparare, ci numai de amanare!); eara scornituru ca episcopulu ar' fi sfatuitu pe Dn. consiliariu Moldovanu că se intrebe si opiniunea soçiei sale, pune capacu la tóte.

Spre a rectificá neadeveruri că acestea, din parte-ne apelam la sanatosulu audiu si la memor'a tuturoru membriloru conserintiei.

In acelasiu Nr. 14 se incepe publicarea in traductiune a protoco-lui conferintielor romanesci si se incheie in Nr. 15. Publicul nostru scie bine, cumca subscrisulu a fostu totudeauna pentru publica-re intinsa a tuturoru desbaterilor, eara nu numai a unui protocolu prescurtat si secu, pentru a crediutu ca acest'a e singurulu midi-locu de a preveni falsificationi si scornituri; ci densulu a remas in minoritate. Vremu se dicem: suntemu pentru publicitate in orice limba; totu asemenea insa credem ca totu romanulu are dreptulu se intrebe pe secretari, cum s'a potutu intemplá că o copia de proto-colu se se pitule si se se trimitia la Kozlony si apoi inca copia falsificata?! Precum audim, s'a facutu cercetare, s'a datu si in urm'a lucrului, ceea ce si erá prea de dorit, nu de alta, ci numai pentru a la alte ocasiuni se scimu cu cine avemu a face impregiurulu nostru; pentru a de altumintrea fia Kozlony si ori care altu jurnalul incredintiatu, ca déca punea pe cineva că se'i céra sciri autentice de-a dreptulu, nu avea trebuintia că cineva se pitule protocolulu. Din acestu casu moral'a pe viitoru nio potemu trage fiecarele din noi. — Mai in josu vomu reveni la protocolu.

Nr. 25 din 26. Ianuariu. Earasi o corespondintia despre ospetiul (banchetu, masa) ce au datu membrii conferintiei in 16. Ian. In aceeasi se enumera in tonu cam ironicu toastele, eara candu vine la subscrisulu, ii pune in gura doua toaste, dintre care pe unulu dice, ca nu l'a intielesu de locu. Eu insa sciu asia, ca pe catu a tienutu masa incheieta, amu ridicatu unu toastu scurtu in memor'a regelui Mateiu, care fu priceputu pe catu pote unii nu ar fi voit, ear' alu doilea si mai scurtu pentru armata de care gubernatorulu a trebuitu se'lu pricépa prea bine, pentru ca in acelui momentu a si res-punsu la elu, earasi in scurtu, precum se si cade se fie toastele la mese mari. De altumintrea, sie, tréca, ómenii carii vreu, se se mai ecseriéda in art'a oratoria. —

(Va urmá.)

De lunga Campulu panei in Transilvania, 28. Ianuariu 1861.

Diariul ungurescu din Clusiu „Korunk“ publica in Nr. 30 unu articulu suscristu de D. Carolu Szász, in care autorulu se opintesce se faca pe tota lumea a crede, ca intréga Transilvania doresce uniunea cu Ungaria, — ca tota Transilvania a fostu pentru uniune chiaru si in a. 1848, si apoi ca dreptu documentu dice, ca pentru adeverul assertiunei Dsae ar fi gat'a si pune manu pe focu; de aceea nu se poate alta asteptá, dice D. Sz. decat, ca uniunea Transilvaniei cu Un-garia de siguru se va efectua.

Fara că se afflu de lipsa a me lasá in vreo desbatere a celor-lalte puncte din acelui articulu oratoricu, ce atinge si alte cérde, de publicitate cu multu mai bine cunoscute de catu de D. autoru, si care nu voru recrutá pareriile altora, premitu numai atata ca deocamdata nici scriu contra, nici pentru uniune, care siasia s'aru tiené de competint'a natiunilor locuitóre in Transilvania si a suveranului, ci me tiermurescu la fapte complinite.

Nimene va negá, ca totu adeveratulu patriotu alu Transilvaniei doresce din tota inima si trebue se dorésca fericirea tuturoru natiunilor ce o locuiescu: ca fericirea acestoru natiuni in intielesulu strinsu nu se poate nici decum altmiutrena ajunge, decat déca va fi bunaintielegere intre ele; ca fiescecare patriotu trebue se fia fara de cea mai mica retienere decisu, că la ajungerea unei bunei intielegeri a tuturoru natiunilor din Transilvania se conlucre din res-Puteri. —

Din acestu punctu de vedere purcediendu a-si trebui nu numar presupunu, dar' se si credu, ca D. Carolu Szász că Transilvanu fi petrunsu de necesitatea si bun'a vointia de a lucrá din tóte putre sale spre ajungerea in comunu doritei acestei fericiri, si ca Dsa: olulu citatul cu scopu că acesta l'ar fi datu publicitatei; — inse cea mai mare durere trebue se marturisescu in lumea larga, ca potu se remanu in o asemenea presupunere si credutia, pentru a asertiunea Dsae m'amu convinsu din contra, ca cu aceia nici catu grauntiu de musitaru n'a contribuitu la ajungerea doritei bune in legeri a natiunelor Transilvaniei.

Si eata de ce nu:

D. Sz. enareadu fapte fabulóse — neadeverate — candu pote: ca in an. 1848 tota Transilvania a voit si a dorit uniunea Ungaria, apoi cu enaratiuni fabulóse nu se poate ajunge fericirea tiunilor.

Cumca assertiunea D. Sz. e falsa, e notoriu, si fapt'a notoriu de prisosu a se mai documenta, prin urmare eu n'asi mai avea mai insira in privintia obiectului acestuia nimicu.

Totusi pentru D. autoru, si cei de o credentia cu Dumnealui daca voru mai esistá asemenea — mai adangu unele fapte complite in se numai in forma de intrebari spre doav'da falsitatei assertiunei je, ca-ci se poate ca Dsa de si aceste fapte su notoriu, inca totu lea auditu de veste, seu de lea si auditu lea si datu uitarei.

Ce vrei Domnule? Ce? Doar' adunarea natiunei romane in Blasius (1848) statatore din 40,000 de reprezentanti au decretat in una Transilvania cu Ungaria? Doar' deputatiunea tramisa din narea asta nationala la diet'a dela Clusiu cu conclusulu natiunei mane: „Natiunea romana cere că conlocuitórele natiuni neci de se nu ia la desbatere caus'a uniunei cu Ungaria, pana candu na-tina romana nu va fi natiune constituita si organizata cu votu de rativ si decisivu in camer'a legislativa, ear' din contra déca de Transilvania s'ar lasá la pertractarea aceleiasi uniuni de noi si de noi, atunci natiunea romana protestéza si solenitate.“ — Ma colo consequenti'a si constant'a natiunei romane pe baza jurament depusu in adunarea ei generala (1848) si sacrificiele ei aduse in faptelor provocatore ale unionistilor Dsae, cu care nu voiu se „inoiescu dorerile“, dicu doar' estea an fostu manifestatiuni, ca in g'a Transilvania a dorit si a vrut uniunea? ?

Nu, nu Domnule, asia se traiesti, nu crede asia, si asia te inse se ti retragi vinecululu: „s' kezemet volnék kész tüzbe tenni ért;“ (si a-si si gat'a ami pune mana pe focu pentru acésta cre-tia). — ca apoi ai remané fara mana.

Convinsu esci acum Dle, ca n'ai conlucratu prin articulu I namicu la buna intielegere a natiunilor din Transilvania?

Alta ar fi atunci Dle, déca Dta ai fi asia de fericitu intr'o i prindere a Dsae că prin unu articolu se faci cunoscutu lumiei „modru“ inca pana in minutulu de facie de nime inventat, prin se se deslege nodulu gordianu alu freclarilor politico-nationali Transilvani'a intr'unu tipu astfelui, in catu tota natiunile locuitóre Transilvani'a se fia multiamite, atunci credu Domnule ca tota Transilvania, dar' eu de signuru te a-si admirá doar' ca pre unu shington.

Pana atunci Domnulu meu — marturisindu'ti cu tota sincere-tea, ca că patriotu imi pare forte reu, ca dupa cum m'amu convinti Dta si altii de o credintia (politica) că Dta ori nu vreti „ex pio“ ori nu cunosceti intru adeveru procesulu uniunei, in catu se ge de punctul acela, ca cine a voit, si voiesce uniunea, si cine ce nu? dicu pana atunci, ve a-si sfatui cu tota sinceritatea numai din interesu patrioticu, si prin urmare pentru „binele publicu“ ca se nu mai esiti cu astfelui de idei retacite in publicitate, ca irritédia spiritele, prin urmare a-ti produce intr'unu asemenea reactiune si agitatii in natiunea Dsae in contra adeveratei drejegalitat si fratietati; — ajunga'i acestei dulci patrii cu plagele, lea suferitu din asemenea irritatiuni in anii 1848—49.

Daca inse Dta, candu dici, ca Transilvania a dorit si uniunea in 1848, că si acum sub numire de Transilvania voie intielegere si subsume numai pe magiaro-secui (carii abia numera 5 de mii, ear' nu 9 sute mii cum voru unii de ai Dsae intre acesti D. M. Boros cu articululu seu din Hirmondó dt 13/12. 1859, randu cu totulu pe romani, carii in Transilvania su mai de trei multi, că ai Dvostre), atunci poate ca ai dreptate, ca tota Transilvania a voit si voiesee uniunea cu Ungaria.

Dar' in acestu casu — fiindu eu de convictiune ca ori cat mai dice, ar fi mazere aruncata in pariete, — numai atatati amu sei, ca au trecutu veachiurile in cari se se mai poate ingrasia in natiuni pe contulu altora; si ca in contra unei asemenea tendint solutistice si inghitietore de nationalitat se lupta spiritulu temporii care nu se poate invinge; — si apoi sci, ce dice mintea sanat-

G. R.

Conferintiele.

Brasovu, 9. Februarie st. n. (Capetu.) Mane poimane ne
afslamu in ajunulu restauratiilor de comitate, scaune seu districte.
Spre a se apleca legea cea noua de alegere, care se va proiecta in
conferintele din Alb'a Julia si se va intari intocma seu modificata de
catra Maiestate, se va incepe unu altu siru de conferintie preliminarie
in tota comitatele sub presidiulu contiloru primari, in care se voru
desigfe modalitatatile procederrei la alegerea comisiunilor comitatense,
care credemu ca voru fi analoge cu cele din Ungaria.—Interesulu re-
presentatiunei nostre cere, ca se pledamu din resputeri pentru o base
catu se poate mai favorabile. Magiarii se voru incordá a scóte la
cale, ca si in Ardealu se se aléga numai dela mai multe mii de sateni
alegatori cate unu singuru membru la congregatiunile de comitatu,
fiindca in modulu acesta ar' impuciná numerulu representantiloru sa-
tesci la comisiunea comitatensa, pe candu apoi nobilimea mica si mare
magiara, care in puterea legilor de mai nainte va fi mai tota dupa
capete in comisiune dimpreuna cu intielegintia magiara, ar' capetá
mari nnantie de a si pute formá majoritate in comisiune mai vertosu,
déca nobilimea romana cea mai neprevedietore va fi atatu de slaba la
spiritu, in catu se se alature si ea la nobilimea magiara, lasanduse a
si insielata prin muntii de aur ce li se voru apromite in cortesche-
desiele premergatoré. Romanii dara si nobili si sateni au interesu a
pretinde, ca numerulu designdu pentru alegerea unui representantu
se fia catu se poate de micu, d. e. dela 3—500 ale gatori sateni se
se aléga unu representantu de comitatu, atunci nu ar'
remané indoiéla, ca amu pute reusi cu majoritati, dela care apoi de-
pinde totu binele atatu alu boierasiului catu si alu plugariului si alu
intielegintiei.

Ne cauta dara se ne ascutim u limbele toti cati vomu intrá in conferentiele mai vertosu in cele pregatitórie, dela care depinde forte multu viéti'a nóstra constitutionala si eluptarea egalei nóstre indreptătiri, si de anu si numai cate unulu, doi, se nu ne pese, ci cu tota resemnatiaunea se ne aparamu interesulu la primulu pasu in viéti'a constitutionala, se nu ne pese dicu, caci la spatele nostru avemu o maioritate cu eclatu precumpanitória, si apoi cuventulu nostru dedicat cu franchetia si deminitate va cumpani mai vertosu decatul bombardulu tunurilor celoru tráse de calibrulu celu mai greu si voru lucrá cu succesul la disparerea barierelor, ce voru mai remané in fundulu soenei ciceloru si ale oligarchiei rezervate cam pe séma romanului, déca learu mai succede prin adieturi de formalitati a ne luá pe dinainte, séu déca learu succede a asiedia macaru unu censu mai mare aristocraticu, celu pucinu de 12 fior. dare dirépta, dupa cum se ne voiesc.

Tocmai avemு sciri positive ca în partile Selagiuului reîntrerupte la Ungaria magiară s'au și pregătitu cu alegerile oficialilor comitatenți, intocmă cum fura ei și în an. 1848.

Se védia dără intelectuali'nóstra si cu deosebire preoților, care acum are si dreptu si obligațione a reprezentá si pe cale politica interesele naționali, că se nu creă uinelorilor violențe a le celor, carii i ar speria, ca loru nu le e ertatu a se amestecá in politica; din contra ei au si dreptu constitutionalu si datorintiu incarcula cu grea responsabilitate înaintea națiuniei, a conduce si a plzdi pentru dreptu si egal'a indreptatire a tut' ei sale susținători, pentru care déca in „tatalu nostru“ ei cere pane de totă dilele, se lucre si in fapta, că panea acesta, dreptulu nostru politicu, se nu nici se augusteze din ceea ce ni se cuvinte dupa dreptate. —b.

Б р а н ё, 12. Фебрваріє п. (Каламітъю. Петідівне.) Еарна есттраордінапірѣ, еаръ таі вжртосѣ ұлфірошателе вжптарі ші фр-
тнпе аѣ къшнпатѣ ші ұп котвпеле постре пагнбе тарі. О парте
таре а локкіпцелорѣ фіїндѣ ашезате пе коліне ші dealхрі, фрія
вжптарі аѣ дескоперітѣ пе кътева, еаръ пе ла үпеле бісерічі аѣ
datѣ жосѣ крчіле ші үпеле пърдї din коперіше. Ծнїи din локкі-
торі аѣ съферітѣ стрікъчпі ұп віtele пе каре ле үпіп ұп үера
вежіпъ, — алдїи съферо пъпъ акаш греѣ de ліпса бжкательорѣ, атътѣ
пептркѣ фіїндѣ neoa форте таре, еаръ држтвлѣ кътъ Кътпозлпгѣ
токта ші ұп каоѣ de варъ форте греѣ, пъ аѣ footstѣ ұп старе
de а'ші траңе de аколо пъпшоів таі eftinѣ, пе къндѣ ла Бра-
шовѣ апкѣ а се скытпі престе аштептаре. Лә тікълошиіле аче-
стеа се маі adaоне чea штівть de тоуї. къ авъпдѣ локкіторії
твпцилорѣ аїчі ұп тіжлокълѣ кодрілорѣ, ұп токта ка ші аї кът-
пійлорѣ ферестрії ші үпі форте реle по ла каоеле іорѣ, еаръ ұп
локѣ de квпторѣ (пымітѣ ші соғъ) пымай үпі фелѣ de кътпнѣ сеів
ватръ форте лартъ жосѣ ла пътъпітѣ, пъ се пітре креде кътѣ летпе
се apdѣ къ totвлѣ ұндешертѣ, ұпкѣтѣ кпїи таї de фатілѣ пъ аѣ
footstѣ ұп старе съ'ші трагъ din пъдспре пічі атътета летпе къ

кътѣ съ се ажъпгъ дн сінгра одаie de локвітѣ. Атътѣ дн ачѣ-
сть какъсъ кътѣ ші дн вртмареа впорѣ інтріце комѣпеле Coxodolѣ
ші Порта се апкаръ сѣ'ші таie пъддреа чеа маl апрониетѣ, de
кареа дн алте днврепіврѣрї с'ар фі потятѣ фогосі ші алтмін-
треа. Къ ачѣсть окасіоне doi тъеторі ловіці de копачі рътмасеръ
торці, еаръ впѣ преотѣ бътрѣнѣ къпътѣ ловітврї атътѣ de греле,
днкътѣ акът заче дн аштерпнѣтѣ ка вай de elg.

Ачеia din моквіторії поштрій, карій с'аѣ потвтѣ ре'піорчес dela віtele, пе каре ле аѣ щі еї ка ші Съчеленії пе кътпїлле Църеї ротъпешті, пе фпкредінгэъзъ, къмкъ фп адевърѣ кътева тѣрте тъпate de вѣпгвѣдъ нордвлі с'аѣ фпекатѣ къ пъсторї къ тогѣ, каре фп Іаломіца каре фп Борчea, пе фпсъ атътea пе кътe се сппнеa ла фпчептѣ. Єртаре тріствъ ші дѣрербсъ ачѣста тай вѣртосc а стірпїй пъдсрілорѣ dela шеодъ пріп тѣрчї ші тѣскalі фп тітпвріje de рѣсбоіхъ, къмкъ ші а пвртѣрї de економії dапъ datinъ прімітівъ de вна ші дозъ mii de anї, вѣпъ бръ ка ші пе пвстеле Єпгаріеї, ка ші фп рѣсъртѣ; атътa пвимаі къ фп рѣсъртѣ кліма кълдбрсъ сквтеште пе бтені ші пе вітe de періквle преа тарі елемеп-таре. — (Ва зрma.)

Кроації ші Сърбії. Ап 2. Февраріе сосіце ѿ Карлштат о депешъ телеграфікъ, къ D. Mazxpanічі, шефомъ къпцьмърієі провісоріе кроатіче din Biena, че се афъ пе лъпгъ тіністепрівљ de статѣ, днодатъ че а аflatѣ, къ е хотържтѣ, ка інсвла Мврѣ съ се апексеze комітаты Caladiencѣ, ad. ма Унгарія, шіа ші datѣ demicіvnea; дпсъ дпсь еопреса dopinуа а фпператъліі еаръші а ретасѣ ѿ постѣ. Кроації даръ сперѣзъ, къ інсвла Мврѣ totѣ ва ретъпнѣ кроатікъ. Opiniõnea пвблікъ е антиагіаръ дптре кроації націоналітї, дпсъ аристократіа лорд чеа маі дпнаптъ е тагіаропъ, дпсъ де къндѣ с'аѣ копвісѣ, къ тагіарії вреаѣ фссіонареа тутэрорѣ църілорѣ че се ціпвръ de корона Унгаріеі; ші въгъндѣ, къ лецеа електоралъ din Унгарія токши пептрвкъ се октробъ ѿ ппоктвлѣ літбеі че асциріа пе челеалте націоналітші, пв се пріmi de кътръ комітате de басъ ма алецеріе de депнатцї пептрв dierѣ, чи еї се ціпв тордшѣ de чеа din an. 1848, аѣ дпчепутѣ ші ачеста аристокрадіс а се катѣ ръчі de кътръ політика ші апексівnea тагіаръ, къ тобѣ, къ пънъ аквтѣ totѣ маі дпръ лъпта ші фрекъріе дптре тагіадї чеі тарі ші къ інф'юнцъ ші дптре тагіорітатаеа кроатікъ національ.

Сърбii ликъ се афъ борте петвдигтиш къ апекареа Войводинеи. Се дъ актъ пе Фацъ, къ ворбеле патриархияи Рајачичъ кътръ бар. Вai съпт ехо алъ петвдигтиреи цеперале. Актъ еши да фроптъ шi цепералъ Стратимировичъ, каре се адресъ къ о скрибore кътръ Францъ Деакъ, ка фостъ тiп. унггрескъ дп ап. 1848, каре се опъссе тесбрилоръ челоръ сiлпiче а лвi Коштич кървi еi zice: „къ де ар аве а деспуне престе 100 тiй баionete, н'ар фитръевi пiчi тъкаръ впвiд дп контра сърбилоръ, къндъ ешгiа дшi апъръ дрептврiле сале.“ Стратимировичъ провокъндъ се ла ачестеа къвите че i ле дескоперি дисвiи Deakъ, къндъ фd дп фрптеа депутъчниe сърбешти дп Пожонъ, дi зiче, д8пъ „Сербскi Дневник“: „Аша даръ Унгарia еаръ 'шi ва декрета асвпра сортеi вiйтбре а сърбилоръ! Шi еаръшi „de nobis sine nobis! Ачеста е актъ а треia бръ дп история компенеi постре патрие.“ Дп ап. 1792 дпкъ пе октробъ dieta Унгариеi дрептврiле шi ачеста фd семинца лвптеi чеi съпцироfse din 1848, каре дпгропъ лiбертатае конституциональ а ътбелоръ пацiлi, актъ а треia бръ неigporézъ дрептврiле постре патврале шi историче!! Асеменеа каксе, паскъ асеменеа вртърi шi унгарий съ квтппескъ бiне патента din 27. шi се дпквициi вртърiле челе реiе а ле ei. (Патента прiвiтбре ла конферiца асвпра кърея реconъ патриархия.) Деачi, зiче, къ пo реdkорпорареа, чi подvиd дп каре съ фаче ачеста е недроптъ шi неполитикъ, къ калъ дрептълъ дпдрептъцiрi егае, ватътъ сiмцилъ пацiлnei сербешти, о фаче дпгрiжатъ пепгръ вiйторi шi о фаче съ н'aibъ пiчi о дп-кредере дп унгарi, каре поге фi перiкласъ. Еаръ ка kondiциiн de дпцеленецеi пiпe: ка Унгарий съ'шi пъръсескъ дефинитивъ тен-dinделе mariapicstбre din 1848, дъндъ сiгврапдъ Фъръ 'ndoieль deонре ачеста; се реопскетеi дрептврiле историче шi але сърбилоръ пе кът ле претindъ пре але сале, шi ачеста гаранциe се o dea приi лене фdндаменталь, дар' пo пiтai приi артиклъ жар-палистичi дп ворбе д8lчи шi голе. „Репортълъ сърбилоръ кътръ унгарi се асемъпъ впвi прочесъ дпtre doi, динтре карi впвi фаче жадеката, пе къндъ чедалаtъ е сiлтъ фъръ асплациiне алъ пiтiи

... Претинде гарандія дрептвілорѣ, каре съ пъ се фактъ пътai de dieta Унгаріe лъсъндѣла о партѣ репресентаціоне сърбескъ; чи конгресъ националь, ачеста се конфакъ ревісіонеа прівіле-ціелорѣ национале пе калеа лецеи; алтѣфеліг пъ прівескѣ пе dieta унгарескъ de корпѣ лецилатівѣ пептрѣ сърбѣ; ші пъть атврні сърбї съ афлъ сілідї а конcіdepa орче детермінъчні ешите пеп-трѣ еї ка пеште фапте впілатерale але впнї потестъшї, каре Фадъ къ сърбї съ пелегаль; — еарѣ ти вртъ кредe, къ сърбї ка орче окасіоне джї ворѣ dobedi сімпіріе ачстоеа ші къ Deakѣ ва тіж-

ючі ресолвареа ферічітъ а касеа ачестеа дитревендулъ: „Ве
фаче Дта ачбата? Ап інтересылъ ѿбелоръ ачесторъ падішн
сперъ, къ да!“ Слпокрію цен. Стратіміровічъ.

De lunga Podu lui Stefanu celu Mare, 22. Dec. 1860.
Observatiuni asupra Legii inpositului de 14 lei bani
buni, pentru siosele in Moldova facuta de
„Noi fara Noi.“

„De nobis sine nobis!“

„Мажорітатеа падішні рошъле квітівътіре din Moldova пріп
репресентанції сеі ла dіванылъ ad-hoc — din anu 1857,
шетідіонасъ дитре алте: Ка пе вікторіе тóте беіліквріле окріс
ші пе скрісе дп леі, тóте хаваледе преквт ші вірвлъ пе капъ
се фіз пептръ тóтдеакна оворжте.“

„Пріма сесіоне а камерей лецилатіве охвіать къ алеңереа
Domnulъ ші таңте алте афачері, пе леі діккесінє ші делі-
вераре пісі 8na din череріле ачелей тажорітъші, din каре касеа
Domnulъ Emanuel Kostake миністръ ші прешедінте алѣ консілів-
лъ леі ініціатіва ші ла anu 1859 пріп декретъ фінансів анти-
констітівіоналъ дитре алте (пе каре ле пе звілкасемъ дп Газета
de Трансіланія din 4. Iulie Nr. 32 ачелаші алѣ) префъкъ сарчіна
беіліквріоръ дп 16 леі, сеі дп 14 леі кврсль вістеріе — ес-
тінзіндъ ачесті інносітъ алѣ дримілъ асупра тутвроръ класелоръ
сочіетъді, сквіте пъпъ атпі дела асеміне беілікврі ші ін-
носіте.“

Че е дрептъ тажорітатеа квітівътіре се дплесні дпкътва
пріп — префачереа беіліквріоръ дп інносітълъ de 14 леі, пеп-
тръкъ дп локъ де а нерде 10—12 зіле, дп локъ де а келті 10
—12 леі тотбодать къ віта ші стомакълъ сеі, ші дп локъ де
а'ші піръсі прішвара пе пе прішві, ші тóмпа пе дінеле
сале продкте пеадзнате да време de не къшпі, пльтеште май
бекарбоз 14 леі, ші се фіз апъратъ де ачелъ беілікъ.

Мажорітатеа квітівътіре de'ndatъ с'а ші овпсък къ бекаріе
ачесті інносітъ декретатъ пе 8na din пітеріле статвілъ; пе
къндъ чеа май маре парте а минорітълі прівілещіате се овпсък
с'а квітівътіре, къ інносітълъ ар фі анти-констітівіоналъ, къ арт. 46
din конвенціоне пе с'а піті агліка піті дп 8na 1859 дпкътві
еоскітіве фърь дитревеніреа камерей лецилатіве ші а комісіоне
чентрале ші алте асеміне.“

Комісіоне чентралъ протестъ дп зпанимітате дп контра
тъсірелоръ анти-констітівіонале ляте de ггбероръ дп честівіа
ачеста ші дп члендале асеміне, ші ачеста піті din піктъ де
ведере пеконстітівіоналъ: — Миністерілъ ф' аквітъ да камера
лецилатівъ din anu 1860 пептръ ачеста пеконстітівіоналітате,
ші къ тóте ачесте елѣ ф' апъратъ де а піка дп періколъ де та-
жорітатеа камерей не темеілъ, къ ачелей декрете съп дп конфор-
тітате къ прінчіпіле квірінсе дп конвенціоне, ші къ допінга
пепераль а падішні, ші къ еле піті дп формъ съп пеконсті-
тівіонале пе ші дп фонду. — Ші аша Domnulъ прешедінте алѣ
консілілъ сквіп къ фрптеа пе пе, — прівілещіате, каріл пе
апъкасерь а реензінде ачелъ інносітъ, ресасерь сквіп, ші та-
жорітатеа падішні — перепрессентать дп камеръ — ресась сін-
гіръ овпсък ачелъ декретъ de інносітъ.“

Пресентъдівсь да сесіоне а II-a а камерей лецилатіве din
1860 дитре алте декретълъ інносітълъ de 14 леі пептръ шоселе
префъкътъ аквіта дп проектъ де леі ші спріжнітъ de Domnulъ
прешедінте алѣ консілілъ пе темеілъ прінчіпілъ де егалітатеа
капетелоръ дпайтіа леі, се дпцелене къ фърь пріа таңтъ дік-
кесінє — про ші контра — а фостъ адоптатъ дп зпанимітате
de репресентанції минорітълі прівілещіате зnde пе есіста ші ре-
пресентанції din тажорітатеа квітівътіре а падішні*), пептръ къ
че ера май патвралъ пе фада пітілътіре пептръ минорітатеа прі-
вілещіатъ, дкътъ а адопта къ бекаріе о леіе басатъ пе пріпчи-
пілъ егалітълі капетелоръ, пріп камера Domnul Mixail Стэрза,
Ласкаръ Кантакзинъ, Балоші, Баштъ ші къ тóте neamulъ лоръ,
каріл поседъ челе май естінсе тоші, ші челе май марі богъу
дп Moldova, се пльтескъ зпі інносітъ de 14 леі пе апѣ пептръ
шоселе дптоктіа ка поркаріл меі Todeps Arxip, кареле прі-

* Репресентанції минорітълі падішні рошъле воръ віневроі, амі
кончеде пептръ тóтъ че воіх еспінє дп ачесті артікълъ, ка зпілъ че съп
din тажорітатеа падішні, ші каре факъ парте din тóте інносітеле ші кон-
трівізіоне статвілъ. — III ачеста пе темеілъ ші дп сесіоне чентралъ
деплікate de mine дп Nr. 38 a Стелі 'Дніп'р' din anu 1860, асупра леі
електорале.“

шеште 100 леі пе апѣ леі ші шпікареа, ші кареле дп віеда
ліл' n'a фостъ ферічі а къльторі пъпъ ла Ботошані, Бакъ, Ро-
манъ сеі Іаші, ка се віезъ шпікаръ къ окій шоселеле, пекват съ
ле стріче сеі се аівъ почесітате de асеміне дримірі. —

Дп пітереа ачелей леі, дптешеіетъ пе егалітатеа капете-
доръ църаплъ, кареле дп віеда ліл' n'a възтъ ачеле шоселе
декътъ одать пе апѣ, пе къндъ ле дпра къ остеңела шпілоръ
са, — пе дестрашвілъ, кареле дп локомотівіеа са пе асеміне
дримірі ліші алеңе о къръвішъ пе дельтърі пептръ економія о-
шірчідоръ ші а тълпілоръ голь, ші кареле кіаръ ші пе шосеа пріп
шалпітареа са пе пітіа къ пе стрікъ, че дпкъ діреңе, дп пітереа
къреі леі — zirk — църаплъ, каріл транспортэзъ пе шосеа
подвозіле (поверіле) de продкте, de раків ші алте але пропріе-
тарілъ ші але комерчіанціоръ, ші каріл, пептръ а пе фі респінші
din дримірі de къте 20 орі dela зпі търгъ пъпъ ла алтвілъ, ші
пептръ ка съ пе ле чівітп'гбокъ вой, ші се пе се точескъ роділе
челе пешилкіте, преферезъ май таңтъ а къльторі пе дельтърі de
шосеа ші къ тóте ачеста еі пітітескъ ачелъ інносітъ дп егалітате
къ пропріетарілъ челоръ 80 mіl de фълчі, кареле зпілъ къ къте
6, 8 ші 10 посталіоні пе дримірі, ші але кървіа mіl de кіле ші
mіl de ведре de раків, есплоатате de пе ачелъ 80 mіl фълчі, съ
транспортэзъ дп фолосілъ ші інтересылъ сеі totă пе ачелаші
дримірі фъкте ші фъкте дпкъ къ брацеле ші ппга май пітіа
а тажорітълі квітівътіре, сеі дп егалітате къ комерчіанціоръ
капіталітъ de 30—40 mіl галбені, а кървіа марфъ копліпеште тóте
дриміріле къ каръ de транспортэрі ші alte асеміне. —

(Ва зрта.)

Telegramulu Gazetei din 12. Febr., 4 ore 10 min., sositu la 6 ore dupa prandiu.

Romanii aperara parerile natiunei nóstre. Sasii mai mñlti pentru
Schmidu Magiarii pentru 1848. Pap, cá morbosu, a absentatu. Cele
trei opinii s'au luatu la protocolu. Conferint'a s'a finitu.

TELEGRAMU. Belgradu, 13. Februarie 10 ore 20 min.

Totii romanii dupa Siulutiu aperara parerile natiunei nóstre.
Magiarii pentru 48. Sasii parte mai mare pentru representatiunea
intreselor poporale si de clase. Tóte trei opinii s'au luatu la protocolu.
Primulu orasoru de eri Siaguna: Romanii vreau libertatea deplina, do-
vedi adeveratulu constitutionalismu prin folosirea (usarea) a tóte trei
limbi. Conferint'a s'a finitu

Nici odata nu ne au fostu sperantiele unui vlitoriu fericitу si
gloriosu mai intemeiete decat acum, candu vedemu intre lacrimi de
bucuria, ea barbatii nóstri intruniti in cugetu si in simtiri adaugu eu
ataca constantia de caracteru vere romanu stima preste stima si res-
pectu preste respectu re'nvietae nóstre natiuni, care adi si intinde
braciele sale spre a imbraciosia in sinu de mama adeverata 'si cu du-
rere pe toti fiii sei aceia, intru carii bine a voit! — Nationea va sci
si sprijini si premia demnitatea barbatiloru, carii se prelunga cu re-
semnatu pentru interesele ei; si nu potemu se nu le uramu acum
in numele ei totu binele sub egidea tronului dreptatii! Se traiésca
barbatii cei credintiosi si devotati binelui natiunei! Se traiésca ar-
chireii nóstrii, cari, luandu impreuna crucea natiunei pe umere re-
semnate sunt gat'a a'si pune vieti'a pentru aperarea dreptului turme-
loru sale, care ele inca voru si ingradirea loru!! Se traiésca si trini-
tatea din Alba-Julia cá se devina in unitate fratiésca, reconciliata prin
intielupt'a si iubit' ea de dreptate egalizare a dreptelor pretensiuni
din partea inaltului Tronu. Mai. Sa trebue se ne privéscă pe toti de
fii semenii, demni de semenii favore, si nu ne va neasoci, cu atatu
mai pucinu ne va aruncá in favorea sucirei dreptului istoricu nici
macaru sub cea mai mica umbra de suprematia, caci atunci virtutea
si credintia nóstra cea neclatita catra Tronu s'ar pedepsi si vitiulu
revolutiunei si alu returnarei s'ar incununá, atunci toté ar deveni an-
tipode si pe dosu scolo, unde vertutea nu'si are recunoscintia sa in-
aintea nescaroru rugini de drepturi contranaturale si resfaciate. Déca
pamentenii nu, atunci dieulu dreptatiei totu ne va intinde cununa
vertutiei si aici pe pamentu Se traiésca Imperatulu si Marele Prin-
cipe alu Transilvania!!!

Din Blasius avemu sciri ca in 17. se va tiené in otelulu me-
tropolitanu unu bal român in folosulu fondului Gazetei.

Din Sabiu alta scire forte insemnata si imbucuratore: Statutele
reuniunei pentru cultura etc. au sositu intarite. Dumnedieu cu noi! —

La Gaeta s'au spartu 3 magazine de pulvere de pusca si s'a facut
mare stricare. Se scrie, ca regele a cerut armistare pentru imor-
mentarea celor cadiuti. — Altu ceva mai importantu nu ne da cro-
nica. —